

<http://physicsweb.org/article/news/11/6/20>

2007/06/29

فهرست درخواست‌ها ی اخترفیزیک‌پیشه‌ها آماده شد

اختردۀ فیزیک‌پیشه‌ها ی اروپا شش چالش - عمدۀ ی پیش - رویشان و تئسیسات - لازم برا ی رسیدن به اهداف - پژوهشی یشان را اعلام کردند. برنامه‌ها یشان برا ی ده‌سال - آینده در نمای کلی ی اختردۀ فیزیک فاز ۱ [1] آمده، که به وسیله ی آپ‌بک [2] و آسپرا [3] منتشر شده. این‌ها کنسرسیوم‌ها یی از مؤسسه‌ها ی ملی اند که هزینه‌ها ی پژوهشی ی اختردۀ فیزیک در اروپا را تئمین می‌کنند.

در این طرح شش پرسش - بنیادی طرح شده که جامعه ی اخترفیزیک باید طی - دهه ی آینده به آن‌ها پردازد:

- ماهیت ماده ی تاریک چیست؟
- آیا عمر پرتوون محدود است؟
- ویژه‌گی‌ها ی نوترینو چیست؟
- از نوترینوها چه چیزها یی می‌شود درباره ی درون - خورشید و زمین و نیز درباره ی آبرنواختها آموخت؟
- منشی - پرتوها ی کیهانی چیست؟
- آیا می‌شود امواج - گرانشی را آشکار کرد؟

در این طرح پیش‌نهاد شده برا ی پاسخ به این پرسش‌ها مطالعات‌طراحی یی به وسیله ی چهار سازمان - تجربی ی عمدۀ انجام شود که اختردۀ فیزیک‌پیشه‌ها آن‌ها را پیش‌نهاد کرده اند. این‌ها عبارت اند از آرایه ی تله‌سکپ - چرینکف [4] برا ی مطالعه ی پرتوهای گاما ی پرانرژی؛ کالری متر - روی‌دادهای نادر - زیرزمینی ی اروپا (یوریکا) [5]

برا ي جستوجو ي ماده ي تاريک؛ ابزار - بزرگ - وحدت بزرگ و اخترفيزيك - نوترینو (لاگونا) [6] برا ي آشكاركردن - نوترینو؛ وتله سكپ - آين شترين [7] برا ي آشكاركردن - امواج - گرانشي.

كل - هزينه ي اين پروژهها ممکن است از يك ميليارد يورو هم بيشتر شود. فاز - دو ي اين طرح اين پروژهها را با جرئيات - بيشتری اولويت بندی خواهد کرد و سپتامبر - امسال در نشست ي در آمستردام با شركت - بيش از 300 اخترذره فيزيك پيشه بررسی خواهد شد. اين نشست را آسپرا ترتیب می دهد. انتظار می رود فاز - سه و م پیانی ژوئیه ي 2008 آماده شود، که آن موقع باید بودجه ي لازم هم به مؤسسه ها ي تئمين کننده اعلام شود.

آپپک در 2001 برا ي ايجاد - مشارکت بين - مؤسسه ها ي ملي ي تئمين - بودجه تئسس شد و فعلاً نماینده ها ي از 11 کشور - اروپايی دارد. آسپرا را آپپک در 2006 برا ي هم آهنگ کردن - تخصيص - بودجه به آزمایش ها ي بزرگ - اخترذره فيزيك تئسس کرد.

- [1] The Astroparticle Physics Roadmap Phase 1
- [2] ApPEC
- [3] ASPERA
- [4] Cherenkov Telescope Array
- [5] European Underground Rare Event Calorimeter (EURECA)
- [6] Large Apparatus for Grand Unification and Neutrino Astrophysics (LAGUNA)
- [7] Einstein Telescope